

ΘΕΩΡΙΑ 2^{ης} ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΓΛΩΣΣΑ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΡΗΜΑ (ΕΓΚΛΙΣΕΙΣ-ΧΡΟΝΟΙ-ΠΟΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ-ΡΗΜΑΤΙΚΟ ΘΕΜΑ - ΑΥΞΗΣΗ) – ΕΙΔΗ ΣΥΝΘΕΤΩΝ - ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Ρήμα

Οι Εγκλίσεις Του Ρήματος Στις Ανεξάρτητες Προτάσεις

- Η οριστική φανερώνει:
 - Το πραγματικό, π.χ. Η μητέρα εργάζεται
 - Το δυνατό, π.χ. Αν είχα χρήματα, θα αγόραζα ένα καινούργιο κινητό
 - Το πιθανό, π.χ. Δεν απαντά · θα είναι στη δουλειά
 - Παράκληση, π.χ. Δεν πηγαίνεις κι εσύ μαζί τους; (= πήγαίνε)
- Η υποτακτική φανερώνει:
 - Το ενδεχόμενο, π.χ. Ίσως να έρθει
 - Προτροπή (ή αποτροπή), π.χ. Ας περιμένουμε λίγο
 - Παραχώρηση, π.χ. Ας κάνει ό, τι θέλει
 - Απορία, π.χ. Τι να κάνω;
 - Προσταγή, π.χ. Να μη με ξαναενοχλήσεις
- Η προστακτική φανερώνει:
 - Προσταγή, π.χ. Κλείσε το παράθυρο
 - Προτροπή, π.χ. Τηλεφώνησέ μας μόλις φτάσεις
 - Απαγόρευση, π.χ. Μη γράφετε στα θρανία
 -

Οι Χρόνοι Του Ρήματος

1. Παροντικοί χρόνοι

Ενεστώτας: δείχνει κάτι που γίνεται αυτήν τη στιγμή ή εξακολουθητικά, π.χ. Διαβάζω (τώρα ή πάντοτε)

Παρακείμενος: δείχνει κάτι που έγινε στο παρελθόν και είναι τελειωμένο τώρα που μιλάμε, π.χ. Έχω διαβάσει για σήμερα. Ο παρακείμενος εντάσσεται τόσο στο παρελθόν όσο και στο παρόν διότι η ενέργεια που δηλώνει συντελέστηκε στο παρελθόν, αλλά τα αποτελέσματά της εκτείνονται στο παρόν.

2. Παρελθοντικοί χρόνοι

Παρατατικός: δείχνει κάτι που γινόταν στο παρελθόν εξακολουθητικά ή επαναληπτικά, π.χ. Διάβαζα τα μαθήματά μου.

Αόριστος: δείχνει αυτό που έγινε σε μια στιγμή στο παρελθόν και τελείωσε, π.χ. Διάβασα, έγραψα, έφαγα.

Υπερσυντέλικος: δείχνει αυτό που είχε γίνει στο παρελθόν και είχε τελειώσει σε κάποια στιγμή, προτού γίνει κάτι άλλο, π.χ. Είχα φάει, όταν με κάλεσες για φαγητό.

Μελλοντικοί χρόνοι

Εξακολουθητικός μέλλοντας: δείχνει κάτι που θα γίνεται συνέχεια ή επαναληπτικά, π.χ. Από δω και πέρα θα διαβάζω περισσότερο.

Στιγμιαίος μέλλοντας: δείχνει κάτι που θα γίνει στο μέλλον μία φορά, π.χ. Θα διαβάσω το βιβλίο που μου συνέστησες.

Συντελεσμένος μέλλοντας: δείχνει κάτι που θα γίνει στο μέλλον, αφού πρώτα γίνει κάτι άλλο, π.χ. Όταν γυρίσεις, θα έχω διαβάσει.

Ποιόν ενέργειας

Ποιόν ενέργειας είναι η γραμματική κατηγορία που εκφράζει την οπτική γωνία από την οποία βλέπει μια ενέργεια (αυτό δηλαδή που σημαίνει το ρήμα) ο ομιλητής, δηλαδή αν τον ενδιαφέρει να τονίσει τη διάρκεια ή την επανάληψη ή την απλή δήλωση μιας ολοκληρωμένης πράξης.

➤ Το ποιόν ενέργειας διακρίνεται σε:

α. Συνοπτικό: ο ομιλητής δίνει έμφαση όχι στη διάρκεια ενός γεγονότος, αλλά στο ίδιο το γεγονός. Δηλώνεται με τους χρόνους:

αόριστο, π.χ. Πέρσι **ταξίδεψε** στην Αμερική.

συνοπτικό μέλλοντα, π.χ. Το Σάββατο **θα έρθει** ο θείος Γιώργος.

β. Μη συνοπτικό: ο ομιλητής δίνει έμφαση στη διάρκεια ή την επανάληψη μιας ενέργειας. Δηλώνεται με τους χρόνους:

ενεστώτα, π.χ. **Δουλεύει** σε μια μεγάλη φαρμακευτική εταιρεία.

παρατατικό, π.χ. Χθες όλη μέρα **καθάριζα** το σπίτι.

εξακολουθητικό μέλλοντα, π.χ. Στις διακοπές **θα κολυμπάω** στη θάλασσα κάθε μέρα.

γ. **Συντελεσμένο:** ο ομιλητής δίνει έμφαση στο ότι το γεγονός έχει ολοκληρωθεί πριν από κάποιο χρονικό σημείο. Δηλώνεται με τους χρόνους:
παρακείμενο, π.χ. Έχω διαβάσει όλα τα μαθήματά μου.
υπερσυντέλικο, π.χ. Μόλις είχα κοιμηθεί, όταν χτύπησε ξαφνικά το τηλέφωνο.
συντελεσμένο μέλλοντα, π.χ. Μέχρι να έρθουν, το φαγητό θα έχει ετοιμαστεί.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ			
Παρελθόν παρατατικός	Παρόν ενεστώτας	Μέλλον εξακολουθητικός μέλλοντας	Ποιόν ενέργειας μη συνοπτικό
αόριστος		συνοπτικός/στιγμιαίος αίος μέλλοντας	συνοπτικό
υπερσυντέλικος	παρακείμενος	συντελεσμένος μέλλοντας	συντελεσμένο

Το ρήμα έχει δύο θέματα

α. του ενεστώτα

β. του αορίστου (ενεργητικού και παθητικού)

π.χ.

Ενεργητ. Ενεστώτας	Ενεργητ. Αόριστος	Παθητικ. Αόριστος
δηλών-ω	δήλωσ-α	δηλώθ-ηκα

Οι **χαρακτήρες** του ρήματος είναι:

του ενεστώτα ν

του ενεργητικού αορίστου σ

του παθητικού αορίστου θ

Ο **ενεστώτας** και ο **αόριστος** λέγονται **αρχικοί χρόνοι του ρήματος**, γιατί από το θέμα τους σχηματίζονται όλοι οι άλλοι χρόνοι:

Από το θέμα του ενεστώτα και για τις δύο φωνές σχηματίζονται:

ο ενεστώτας

ο παρατατικός

ο εξακολουθητικός μέλλοντας

Από το θέμα του ενεργητικού αορίστου:

ο αόριστος

ο στιγμιαίος μέλλοντας

το απαρέμφατο της ενεργητικής φωνής

Από το θέμα του παθητικού αορίστου:

οι στιγμιαίοι χρόνοι της παθητικής φωνής
το παθητικό απαρέμφατο
η παθητική μετοχή

Η Αύξηση

Τα ρήματα που αρχίζουν από σύμφωνο παίρνουν μπροστά από το θέμα, στον παρατατικό και στον αόριστο, ένα ε. Το ε αυτό λέγεται **αύξηση**.

π.χ. τρέχω, δένω έτρεχα, έδενα, έτρεξα, έδεσα.

⊙ **Η αύξηση χάνεται** όταν δεν τονίζεται: τρέχαμε, δέναμε τρέξαμε, δέσαμε.

⊙ Μερικά ρήματα παίρνουν αύξηση **η** αντί **ε**: θέλω - ήθελα, ξέρω - ήξερα.

⊙ Τα ρήματα που αρχίζουν από φωνήεν ή δίψηφο, δεν παίρνουν αύξηση. Διατηρούν το φωνήεν το δίψηφο σε όλους τους χρόνους: αγαπώ - αγαπούσα - αγάπησα εύχομαι - ευχόμουν - ευχήθηκα.

Εξαίρεση:

έχω - είχα, έρχομαι - ήρθα, είμαι - ήμουν.

Τα ρήματα αυτά αλλάζουν το φωνήεν ή το δίψηφο, παρά τον κανόνα.

➤ **Η Εσωτερική Αύξηση**

Εσωτερική λέγεται η αύξηση που παίρνουν μερικά σύνθετα ρήματα. Η αύξηση γίνεται στην αρχή του δεύτερου συνθετικού μόνο όταν τονίζεται: εκλέγω - εξέλεξα, διαβάλλω - διέβαλα, εμπνέω - ενέπνευσα, εισάγω - εισήγαγα.

Αλλά: εκλέξαμε, διαβάλαμε (χωρίς αύξηση, γιατί δεν τονίζεται).

*Το ρήμα **υπάρχω** στους παρελθοντικούς χρόνους **αλλάζει το α σε η**: υπάρχω - υπήρχα - υπήρξα.

Ορθογραφία

Γράφονται με **η**: ήρθα, ήπια, ήβρα, ήμουν, ήξερα, ήθελα. Γράφονται με **ε**: είπα, είχα, είδα.

Η Σημασία των Συνθέτων

Τα σύνθετα κατά τη σημασία που έχουν χωρίζονται σε:

- παρατακτικά
- προσδιοριστικά
- κτητικά
- αντικειμενικά

α. Παρατακτικά σύνθετα

1. Λέγονται παρατακτικά, γιατί προέρχονται από την ένωση δυο συνθετικών με το και, π.χ. μερόνυχτο → μέρα και νύχτα.

2. Σημαίνουν ό,τι και τα δυο συνθετικά τους ενωμένα.
3. Ανήκουν στο ίδιο μέρος του λόγου και μπορεί να είναι:
 - ουσιαστικά** π.χ. άνεμος + βροχή → ανεμόβροχο
 - επίθετα** π.χ. στενός + μακρύς → στενόμακρος
 - ρήματα** π.χ. πηγαίνω + έρχομαι → πηγαينوέρχομαι
 - επιρρήματα** π.χ. βόρεια + ανατολικά → βορειοανατολικά.

β. Προσδιοριστικά σύνθετα

1. Λέγονται προσδιοριστικά, γιατί το πρώτο συνθετικό προσδιορίζει το δεύτερο, π.χ. αγριοπερίστερο = άγριο περιστέρι.
2. Όταν αναλυθεί το σύνθετο, τότε το πρώτο συνθετικό γίνεται προσδιορισμός του δεύτερου:
 - επιθετικός** π.χ. αγριοπερίστερο → άγριο περιστέρι
 - επιρρηματικός** π.χ. σιγοτραγουδώ -ο τραγουδώ σιγά
 - προσδιορισμός με γενική** π.χ. κρασοπότηρο --> ποτήρι του κρασιού
 - προσδιορισμός με ολόκληρη πρόταση** π.χ. ανεμόμυλος --> μύλος που τον γυρίζει ο άνεμος.
3. Τα προσδιοριστικά σύνθετα φυλάγουν το γραμματικό είδος του δεύτερου συνθετικού, π.χ.
 - ηλιοβασίλεμα → ήλιος - βασίλεμα
 - ασπροντυμένος → άσπρος - ντυμένος
 - λαγοκοιμούμαι → λαγός - κοιμούμαι
 - απόκοντα --> από - κοντά
4. πρώτο συνθετικό τους μπορεί να είναι:
 - ουσιαστικό** π.χ. σπανακόπιτα → σπανάκι - πίτα
 - επίθετο** π.χ. αγριολούλουδο → άγριο - λουλούδι
 - επίρρημα** π.χ. ξαναθυμούμαι --> ξανά - θυμούμαι
 - πρόθεση** π.χ. απόμερος --> από - μέρος

Σημειώσεις

1. Στα προσδιοριστικά σύνθετα ανήκουν και μερικά σύνθετα ρήματα με ρήμα για δεύτερο συνθετικό και με πρώτο συνθετικό τα επιρρήματα: κουτσο-, κουφό-, χαμό -, ψευτο-, ή τις λέξεις: άκρη, αχαμνά, αχνά, καψο-, λιανά, κοντά που δίνουν στο σύνθετο υποκοριστική ή μετριαστική σημασία (γι' αυτό λέγονται και υποκοριστικά ρήματα), π.χ.
 - κουτσοδιαβάζω, κουτσοπερνώ, κουτσοπίνω, ψευτοζώ, ψευτοπερνώ, χαμογελώ, καψοπερνώ, αχνογελώ, αχαμνοπερνώ, κοντοστέκομαι, ακροστέκομαι κ.λπ
2. Οι προθέσεις, όταν είναι πρώτο συνθετικό, έχουν συνήθως επιρρηματική σημασία. π.χ.
 - παραπόρτι: η πλαϊνή πόρτα
 - κατακόκκινος: πολύ κόκκινος
 - παραστέκομαι: στέκομαι κοντά.

3. Η λέξη θεός ως πρώτο συνθετικό φυλάει σε πολλά σύνθετα την αρχική της σημασία, π.χ. θεόσταλτος, θεολόγος, θεοσεβούμενος.

Σε πολλά, όμως, προσδιοριστικά σύνθετα, που έχουν επίθετο για δεύτερο συνθετικό, παίρνει σημασία επιτακτική, π.χ. θεόκαλος, θεοσκότεινος, θεότρελος κ.λπ.

γ. Κτητικά σύνθετα

1. Λέγονται τα σύνθετα που σημαίνουν εκείνον που έχει κάτι σαν κτήμα του, δικό του, π.χ. μεγαλόσωμος → εκείνος που έχει μεγάλο σώμα.

2. Μπορούν ν' αναλυθούν με τη φράση εκείνος που έχει, με αντικείμενο το δεύτερο συνθετικό και επιθετικό προσδιορισμό το πρώτο συνθετικό, π.χ. μεγαλοδύναμος = εκείνος έχει μεγάλη δύναμη.

δ. Αντικειμενικά σύνθετα

1. Λέγονται τα σύνθετα που το ένα τους συνθετικό είναι αντικείμενο του άλλου, π.χ. χορτοφάγος = εκείνος που τρώει χόρτα.

Τα αντικειμενικά σύνθετα είναι ουσιαστικά και έχουν πάντα για πρώτο ή για δεύτερο συνθετικό ένα ρήμα, π.χ.

- χασομέρης: εκείνος που χάνει τη μέρα του

- καντηλανάφτης: εκείνος που ανάβει τις καντήλες

Περίληψη

Περίληψη είναι η **συμπύκνωση ενός αρχικού κειμένου** σε ένα καινούριο και **συντομότερο** κείμενο.

Σο νέο αυτό κείμενο αποδίδει όσο γίνεται πιο **πιστά** το περιεχόμενο, την δομή και το ύφος του αρχικού κειμένου.

Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι αποτελεί και μια απλή συγκόλληση διαφόρων τμημάτων του αρχικού κειμένου. Ο συγγραφέας της περίληψης παραμένει πιστός στο κείμενο που πυκνώνει, αλλά ταυτόχρονα το αναπαράγει **με δικά του κυρίως λόγια**.

➤ Τα απαραίτητα βήματα για την συγγραφή μιας περίληψης

Για να γράψουμε σωστά την περίληψη ενός κειμένου πρέπει να ακολουθούμε ένα συγκεκριμένο τρόπο εργασίας και ορισμένα σταθερά βήματα.

1ον: Διαβάζουμε προσεκτικά το κείμενο (και δεύτερη φορά αν χρειαστεί) και εντοπίζουμε το **κεντρικό του θέμα**.

2ον: Εργαζόμαστε **κατά παράγραφο** και:

- εντοπίζουμε και υπογραμμίζουμε σε κάθε παράγραφο τις **λέξεις-κλειδιά**, αυτές δηλαδή που αποτελούν τον θεματικό της πυρήνα (συνήθως τις εντοπίζουμε στην θεματική περίοδο της παραγράφου),

- με βάση τις λέξεις-κλειδιά γράφουμε έναν **πλαγιότιτλο** για κάθε παράγραφο, ο οποίος θα αποδίδει όσο γίνεται πιο πιστά το θέμα της, χωρίς όμως να αντιγράφει επί λέξει κάποια φράση του κειμένου.

3ον: Συνθέτοντας και συνενώνοντας, ό,τι έχουμε σημειώσει μέχρι τώρα (το κεντρικό θέμα του κειμένου και τους πλαγιότιτλους των παραγράφων) προχωρούμε στην συγγραφή της περίληψης:

- Ξεκινούμε αναφέροντας ποιο είναι το θέμα του κειμένου συνήθως με τη φράση «Το κείμενο αναφέρεται / μας πληροφορεί» ή «Ο συγγραφέας αναφέρεται / μας πληροφορεί».
- Στη συνέχεια συνδέουμε τους πλαγιότιτλους των παραγράφων δημιουργώντας ένα κανονικό κείμενο. Για την σύνδεση των πλαγιότιτλων πρέπει, συνεπώς, να χρησιμοποιήσουμε και άλλες λέξεις ή φράσεις οι οποίες ονομάζονται συνδετικές.
- Στην αρχή μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις λέξεις ή φράσεις «αρχικά, στην αρχή, καταρχάς» σε συνδυασμό με το κατάλληλο ρήμα (π.χ. περιγράφει, αναφέρει, σχολιάζει, επισημαίνει, αιτιολογεί, κρίνει).
- Στην συνέχεια της σύνθεσης της περίληψης χρησιμοποιούμε συνδετικές φράσεις ή λέξεις όπως «στην συνέχεια, έπειτα, ακολούθως, στην επόμενη ενότητα» και το κατάλληλο ρήμα.
- Στο τέλος μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε λέξεις ή φράσεις όπως «συμπερασματικά, τέλος, τελικά, εν κατακλείδι, κλείνοντας, συμπεραίνοντας, ανακεφαλαιώνοντας κλπ.» σε συνδυασμό και πάλι με το κατάλληλο ρήμα.

➤ Τα κριτήρια ορθότητας μιας περίληψης

Με βάση όλα τα παραπάνω, λοιπόν, η περίληψη είναι σωστή και επιτυχημένη:

1ον: εάν έχουμε εντοπίσει το θεματικό κέντρο του αρχικού κειμένου.

2ον: εάν έχουμε εντοπίσει τις λέξεις-κλειδιά κάθε παραγράφου και έχουμε διατυπώσει με βάση αυτές τους κατάλληλους πλαγιότιτλους.

3ον: εάν έχουμε συνθέσει τους πλαγιότιτλους χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες συνδετικές λέξεις και τα κατάλληλα ρήματα, ώστε να αποδίδεται πιστά ο στόχος και το νόημα του αρχικού κειμένου.

4ον: εάν έχουμε χρησιμοποιήσει κυρίως δικό μας λεξιλόγιο και δεν έχουμε αντιγράψει μεγάλα κομμάτια του αρχικού κειμένου.

5ον: εάν έχουμε αποδώσει πιστά μέσα από την περίληψη την δομή και την οργάνωση του αρχικού κειμένου.

Ασκήσεις

1. Να βρείτε τι είδους είναι και πώς εξηγούνται τα παρακάτω σύνθετα:

- Λαγοπόδαρος
- Κοντόθωρος
- Ωροδείκτης
- Χαρτοκόπτης
- Θαλασσομάχος
- Σιδεροκέφαλος
- Σκληροτράχηλος
- Καλόκαρδος
- Χαρτοπαίκτης
- Κτηνοτρόφος
- Βιβλιοδέτης
- Λαιμοδέτης
- Κακόμοιρος
- Καλότυχος

2. Να σχηματίσετε παρατακτικά σύνθετα με τις πιο κάτω λέξεις και να τις χρησιμοποιήσετε σε προτάσεις:

- Θεός και άνθρωπος
- Στενός και μακρύς
- Μπαίνω και βγαίνω
- Ημέρα και μήνας

3. Να σχηματίσετε προσδιοριστικά σύνθετα με τα παρακάτω:

- Το βασίλειο του ηλίου
- Άγρια λουλούδια
- Δρόμος στρωμένος με λίθους
- Περπατούσε σιγά
- Όλη μέρα
- Η νοικοκυρά του σπιτιού
- Τα φυτά που θάλλουν
- Το χώμα της καστανιάς
- Τον είδα ξανά

4. Να γράψετε πώς λέγεται:

- Ο τεχνίτης που φτιάχνει (ποιεί)έπιπλα
- Αυτός που έχασε άσκοπα τη μέρα του

- Αυτός που άρχει του πλοίου (=ναυς)
- Ο στρατιωτικός που οδηγεί (άγει) το στρατό
- Αυτός που θέτει νόμους
- Αυτός που πουλάει βιβλία
- Αυτός που κλέβει (συλεί) ιερά
- Ο υπάλληλος που φροντίζει (κομεί) τα δάση
- Ο άνθρωπος που παίζει όργανο

5. Με πρώτο συνθετικό τις λέξεις που δίνονται παρακάτω και δεύτερο συνθετικό τη λέξη θυμός να γράψετε σύνθετες λέξεις και να σχηματίσετε προτάσεις με τρεις από αυτές:

- Ομού
- Αψι
- Λείπω
- Προ
- Βαρύς
- Δυσ-
- Οξύς
- Ευ

6. Με πρώτο συνθετικό τις λέξεις που δίνονται παρακάτω και με δεύτερο συνθετικό τη λέξη έχω να γράψετε σύνθετες λέξεις και να σχηματίσετε προτάσεις με τρεις από αυτές:

- Δίπλωμα
- Τάλαντο
- Προσόν
- Σύνταξη
- Άδεια
- Εκατομμύριο
- Προνόμιο

7. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω στήλες με τα σύνθετα που σας δίνονται: Ψηλόλιγνος, μονόχειρας, ασπρομάλλης, χαρτοφάκελο, πεζογράφος, φαγοπότι, σημαιοφόρος, μορφοποιώ, σιδεροκέφαλος, ηχολήπτης, ψηλομύτης, καλλιτέχνης, κοντόφθαλμος, σμιχτοφρύδης.

Παρατακτικά

Προσδιοριστικά

Κτητικά

Αντικειμενικά

8. Να διατυπώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τα ρήματα τους στον παρατατικό, αόριστο και παρακείμενο στο πρόσωπο και στην έγκλιση που βρίσκεται το καθένα. (προσοχή: δεν έχουν και τους τρεις χρόνους όλες οι εγκλίσεις)

- Ονειρεύεται ταξίδια σε χώρες εξωτικές.
- Δε δέχεσαι μια τέτοια πρόταση;
- Ελπίζεις σε κάτι καλύτερο;
- Ίσως να κρύβεται κάπου.
- Γράφε ευανάγνωστα.
- Το στρατόπεδο φυλάγεται πολύ καλά.
- Αυτός δεν αλλάζει γνώμη.
- Γιατί δεν εξετάζεις όλες τις πιθανότητες;
- Δουλεύει πολύ σκληρά.
- Σκεφτόμαστε τις συνέπειες, γι' αυτό και δεν αποφασίζουμε.
- Μένουν μόνοι τους.
- Παιδεύονται πολύ μ' αυτή τη δουλειά.

9. Να βάλετε τα ρήματα στους παρελθοντικούς χρόνους της οριστικής στο ίδιο πρόσωπο:

- Μας αδικεί και αδιαφορεί για την αδικία.
- Αναρωτιέμαι αν έτσι σας βοηθώ σε τίποτε.
- Αδιαφορείς και δεν προσπαθείς καθόλου.
- Συμμαχούν μαζί μας, γιατί μας φοβούνται.

10. Να μετατρέψετε τις παρακάτω φράσεις αντικαθιστώντας με ρήμα ενεργητικό ή παθητικό τις περιφράσεις που υπογραμμίζονται (π.χ. Η διαμόρφωση του χώρου έγινε με επιτυχία → Ο χώρος διαμορφώθηκε με επιτυχία)

- Η κατασκευή του έργου έγινε σε δύο χρόνια.
- Η εγγραφή του μαθητή έγινε πολύ αργά.
- Η αντιμετώπιση των δυσκολιών στη ζωή μας πρέπει να γίνεται με θάρρος.
- Ο καθαρισμός της θάλασσας πρέπει να γίνει τώρα.